

AJÁNLÓ

Tamáská Péter: Egy világváros három börtöne – A Fővárosi Büntetés-végrehajtási Intézet története. 2017, Unicus Kiadó. 213 oldal

A szerző Budapest előzetes házainak 125 éves történetét osztja meg az olvasóval. A legelső épület ezek közül a Nagy Ignác utcai Budapesti Királyi Törvényszék, melyet 1892-ben adtak át. Ma ez a Fővárosi Büntetés-végrehajtási Intézet I. objektuma, mely 1974-ben jött létre, és Markó utcai fogház néven ismert. Férfi és fiatalkorú fogvatartottakat helyeznek el az intézetben. Az épületben egy-, három-, négy- és hatfős zárkákat alakítottak ki, valamint négy sétaudvart a fogvatartottak szabadlevegőn tartózkodására. Jelenleg a főépület magába foglalja a Munkaügyi Bíróságot, a Katonai Fellebbviteli Ügyészséget, a Budapesti VIII. Kerületi Ügyészséget, a Budapesti V. és XIII. Kerületi Ügyészséget, a Fővárosi Törvényszéket, a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészséget és a Fővárosi Büntetés-végrehajtási Intézetet.

A ma ismert II. objektum építésére 1909-ben írtak ki pályázatot, és 1913-ban kezdődtek meg a tényleges munkálatok a Gyorskocsi utcában, Jablonszky Ferenc tervei alapján. Az objektum Budapesti Körzeti Börtön néven működött 1974-ig, ahol akkoriban 83 zárka kapott helyet, ma már megközelítőleg 298 főt tudnak befogadni. Itt női előzeteseket és elítélt fogvatartottakat helyeznek el, valamint itt történik a katonai ügyészségi előállítás. Az épületben jelenleg helyet kap a XI-XXII. Kerületi Ügyészség, a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa, a Budai Központi Kerületi Bíróság és az Igazságügyi Orvosszakértői Intézet.

A legnagyobb a Fővárosi Büntetés-végrehajtási Intézet objektumai közül a III. objektum a Venyige utcában, melyet munkásszállókból kezdtek el átalakítani 1996-ban, és 2000-ben adtak át. Ez volt az első magánépítésű börtön Magyarországon. Itt két épület található, melyek egyenként 11 szintesek. A Venyige utcában kapott helyet a kutyatelep is, ahol a szolgálati kutyákat tartják. Egyaránt használják a kutyákat járőrözésre, nagyobb létszámú fogvatartotti csoport kísérésére, illetve a fogvatartottak szabadlevegőn tartózkodásának felvigyázására is.

A kötet a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága és a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával jött létre, és leginkább az ismeretterjesztő történelem témába sorolja a szerző.

Szó esik a Horthy-korszakról, a „kádári békeidőkről”, illetve a német megszállás és a nyilas puccs közti időszakról, a kormányzó bukásával bezáróan.